

**प्रगत व उन्नत गटाचे तत्व (नॉन क्रीमिलेअर)
अनुसूचित जाती व्यतिरिक्त, विमुक्त जाती
भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास
प्रवर्गांना लागू करतांना प्रमाणपत्राच्या नमुन्यातील
बदल.**

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक सीबीसी १० /२००६/ प्र.क्र.१५/ मावक ५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ५ जून, २००६

- वाचा :- १) शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब,
दिनांक २३ मार्च, १९९४
- २) शा.नि. स.क.,सां.का. व क्री. विभाग क्र.सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५,
दिनांक १६ जून, १९९४
- ३) शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब,
दिनांक १५ जून, १९९५
- ४) शा.नि. स.क., सां.का. व क्री.विभाग क्र.सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५,
दिनांक ५ जून, १९९७
- ५) शा.नि. सा.न्या.,सां.का., क्री. व वि.स.विभाग क्र.सीबीसी-१०/२००१/ /प्र.क्र.१२०/
मावक-५, दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१
- ६) शा.नि. सा.न्या., सां.का. व वि.स.विभाग क्र.सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१११/मावक-५,
दिनांक २९ मे, २००३

प्रस्तावना :- सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २३ मार्च, १९९४ च्या शासन निर्णयानुसार केवळ भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) आणि इतर मागासवर्गांना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्व लागू केलेले आहे. आता महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा - अनुसूचित जाती / जमाती व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण अधिनियम - २००१ मधील कलम चार पोट कलम २(दोन) च्या परंतुका अन्वये उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्व अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती व्यतिरिक्त निरधिसूचीत जाती (अ) (विमुक्त जाती - अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) त्याचबरोबर इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग या मागास प्रवर्गांना लागू करण्याची तरतूद केली आहे. सदर तरतूद विचारात घेऊन उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्व लागू करण्यासंबंधी खालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन परिपत्रक :- आरक्षण अधिनियम २००१ हा अधिनियम अंमलात आणल्याच्या दिनांक २९ जानेवारी, २००४ पासून अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती व्यतिरिक्त निरधिसूचीत जाती (विमुक्त जाती - अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग यांना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्व लागू करण्यात येत आहे.

२. पदोन्नती वगळता ज्या ज्या प्रयोजनाकरिता आरक्षणाचे आदेश लागू करण्यात आलेले आहेत, त्या त्या सर्व प्रयोजनाकरिता क्रिमीलेअरचे तत्व लागू राहिल व त्याप्रमाणे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

३. उन्नत व प्रगत गटाच्या (क्रिमीलेअरच्या) मार्गदर्शक तत्वासंदर्भात सामान्य प्रशासन विभागाने व विहित उत्पन्न मर्यादेसंदर्भात या विभागाने वेळोवेळी काढलेले आदेश विचारात घेण्यात यावेत.

४. संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक १६ जून, १९९४ मधील मुद्रा क्रमांक ४ खाली, " हे आदेश भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम जाती, भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती आणि इतर मागासवर्ग यांना लागू राहतील" हा परिच्छेद वगळण्यात येत आहे.

५. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती सोडुन विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांना उन्नत व प्रगत गटाच्या तत्वानुसार प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट "अ" प्रमाणे राहिल.

हे शासन परिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. तरी सर्व संबंधित प्राधिकाऱ्यांनी वरील सूचना तातडीने अमलात आणाव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००६०६०५१५३०३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बलदेव चंद

(बलदेव चंद)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
सर्व विभागीय आयुक्त

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा / अपील शाखा, मुंबई (पत्राने)

संचालक, समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, नाशिक.

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, उपरोक्त सूचना त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांच्या निदर्शनास आणाव्यात.

सर्व जिल्हा दंडाधिकारी.

सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल)

सर्व उप जिल्हाधिकारी

त्यांना विनंती करण्यात येते की, उपरोक्त आदेश त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व तहसिलदारांच्या निदर्शनास आणावेत.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी.

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी.

सर्व कार्यासने, सा.न्या., सां.का. व वि.स. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती - मावक - ५.

Form B-2 (Amended)
RULE 5(5)(4)(IV)

Form of Caste Certificate to be issued Other Backward Classes, Vimukta Jati(A) Nomadic Tribes(B, C & D) and Special Backward Class and its synonyms belong to State of Maharashtra

Documents (1) (2) (3) (4)
Verified

CASTE CERTIFICATE(Part-A)

SDO/Dy.Col/O.B.C./V.J.N.T./S.B.C./Regi/Case No. _____/Year _____/
Outard No. _____ Dated _____

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari _____
son/daughter _____ of village/town _____ a District/ Division _____ of the
State of Maharashtra belongs to the _____ Caste /Community which is recognised as a Other
Backward Class/Denotified Caste (Vimukta Jati) Nomadic Tribes(B), (C) & (D) and Special Backward
Class under the Government Resolution No. _____
dated _____ as amended from time to time..

2. Shri/Shrimati/Kumari _____ and/or/ his/her family ordinarily
resides(s)in Village/Town _____ of _____ District/Division
of the State of Maharashtra.

NON CREAMY LAYAER CERTIFICATE (PART-B)

3. This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari _____ does not belong to the
persons/sections (Creamy Layer) mentioned in the Government of Maharashtra Gazette, Part IV-B, dated
29th January, 2004, Maharashtra State Pulbic Service (Reservation for S.C./S.T./D.T.(V.J.)N.T.,S.B.C. &
O.B.C. Act, 2001 and instructions and guidelines laid down in the Government Resolution, Social Justice,
Cultural Affairs, Sports and Special Assistance Department No.CBC-10/2001/Pra.Kra.120/Mavak-5, dated
1st November 2001, CBC-1094/Pra.Kra.86/Mavak-5, dated 16th June, 1994, CBC-1094/Pra.Kra.86/
Mavak-5, dated 5th June, 1997 and Government Resolution No. CBC-10/2001/Pra.Kra.111/Mavak-5, dated
29th May, 2003.

4. This Certificate is valid for the period of _____ year from the date of issue.

Watermark
Hologram

Signature : .....
Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : _____

Dated : _____.

Please delete the words which ae not applicable

Please quote name of department and specific number and date of Resolution under which the caste/tribe has been recognised as OBC, VJNT, SBC by the Government of Maharashtra.

Note:-The term "Ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

Renewal:-

5. This Certificate is further extended for the period of _____ year.

Signature : .....
Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : _____

Dated : _____.

6. This Certificate is further extended for the period of _____ year.

Signature : .....
Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : _____

Dated : _____.

7. This Certificate is further extended for the period of _____ year.

Signature : .....
Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : _____

Dated : _____.

8. This Certificate is further extended for the period of _____ year.

Signature : .....
Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : _____

Dated : _____.